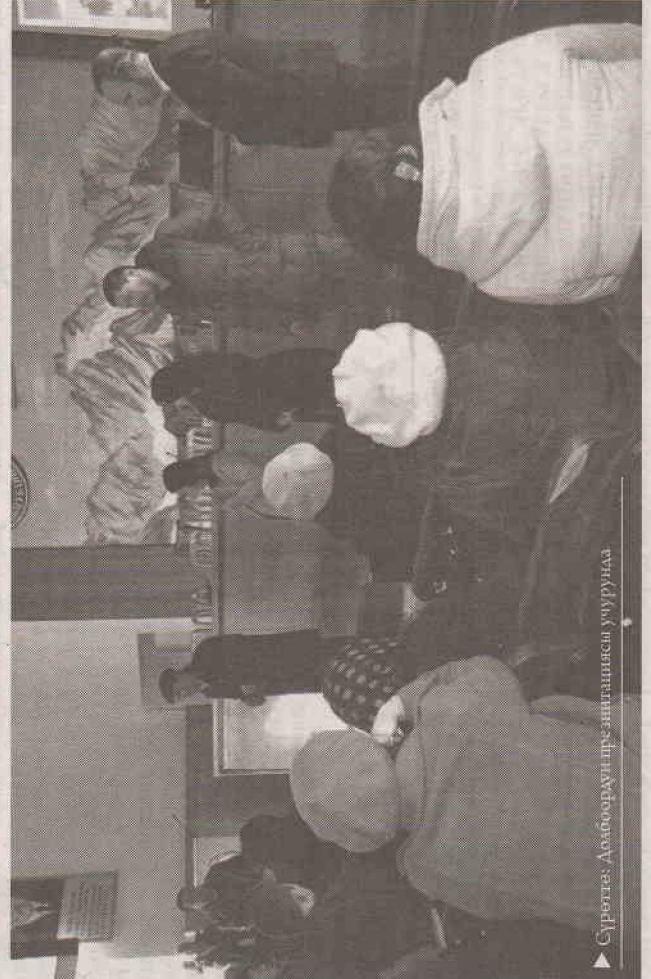

Айл түрлүүңүн кирешеңдөй

Жаны жыл районбазузун элине жакшы жышын менен башталып олтурат. Еиринчи эле айлын акырын күндерүү райондук мамлекеттик администрациянын жыйинидар залында районбазузун элиниң социалдык - экономикалык турмушун жакшы жака өзгөртө ала турган «Айл түрлүндарын иш менен камсыз күтүүнүн жогорулаттуу Учун кирешелерди алуунун инновациялык куралдары жана комплекстүү жолдору» деген атамасытты долбоордун бет ачаары болду. Долбоор 2016 - 2017 - жылдары аткарылмакчы. Долбоору Европа Биримлигинин каржалыссоо, менен Австрия елкесүүдегү «Eko Hinal», Бишкек шаарындағы «Агентти пермен» коомдук бириммеси менен жерилликтуу «Бюджеттик процесстерди стратегиялоо борбору» коомдук бириммеси аткарат. Долбоорун макасаты айл тарбасында эмгекти жаягына уюштуруу менен жаны инновациялык ыкмаларды тараттуу аркылуу айл түрлүндарынын кирешелерин жогорулаттуу, кошумчама жумуш орундарын түзүү менен айылдыктарын жашоо динээлүү жогорулаттуу. Долбоор бул максагты гүрмүлүк ашыруу Учун айл түрлүндарынын арасында жолтушуларды откөрүп сурамжылтоо жогорулуттарен анализдел **7 күйөйлүү маселени чечүүгө 7 бағытты тандан алган.**

Биринчи бағыт - Сураг тунун натыйжалуу пайдаланнуу. Айл чарба жерлерин тамчылап сутарууну уюштуруу аркылуу дайчыларды сутарууну сут менен камсыздоону жакшыруу менен айл чарба есумдуктүрүнүн түшүмдүүлүгүн кескин жогорулаттуу маскастында тамчылап сутарууга түрбүү, шлангаларды жасоочу линияны Ала - Бука айлыныда орноттуу. Практика көргөндөндей тамчылап сутарууда гүшүмдүүлүк жогорулап, продукция жетилет. Жер семирткиттерди тамчылап сутару менен азыктандыруу жер семирткиттин таасирин жогорулат. Жердин асылдуулуп, жогорулуттарын жемшигүүнүн мумкүнчүүлүк алат жу-

► Суроого: Долбоордун иштепчилганинчи үчүрүнде

бак естүрүлүчүнү көргөзмө талаалар уюштуруулат. Бул жерде фермерлердүү учун мөмө жемиштии естүрүнүн инновациялык жолдар жөрөтүлөт. Пилоттук айл аймактарда тамчылап суу гаруу менен алектөнүүчүү кооперативдерди уюштуруу. Кооператив дайкандар арасында тамчылап сутарууну арттыкчылыгын түшүндүрүү иштерин жүргүзүт, фермерлерге тамчылап сутаруу системасын орнотуу ишке киргизет. Тамчылап сутаруу менен есүмдүктердүү коргоо жер үемирткүч берүү тараылтат.

Көрсөтүлөн төрт бағытта иш алып барууда социалдык мобилизацияядоо менен социалдык активдуулугун жогорулаттуу мыснен коштоллог. Фермерлер өз кызыкчылыгы учун өздөрү чечим кабыл алууга үйрөтүлөт. Айл чарбасында инновациялык ыкмаларды колдонуу менен кирешелерин арбытуу бөюнчө окуулар уюштурулат.

Долбоордун жыйынтыгында кошумча 100-дөн ашун жаны жумуш орундары анылышы, көптөгөн сутаг суу жетиштеген жерлерден кошумча производчилар алынат, мөмө - жемиш соктуроо менен райондогу бандар бакчалары, мектептөөкчүлөрдөр, чек ара жана асчар гранзинуу, тоо көн фирмалары жана көмөкчү түргүнлөр, ичики базар камсыз болот. Ширегүү соктор четкин базарларга чыгарылтып жогорку пайдага салылат. Кооперативдер уюштурулат.

Аймакта экологиялык таза чөйрөлөө жетиштүү жана сагууну уюштуруу бөюнчө кооперативтардын чаралар көрүлөт. Учурда райондун айматында иштепчилердүү жерлердөн көркөн аймактарды суу жана асчарларды, суу канал арыкстарды булагат жаткан пленка, жетип бөтөлжөлөрдөн тазалап түрүлүшүн жетишүү. Желим бөтөлжөлөр, шленкалар айыл чарба жерлерин булагат есүмдүктердө, мал жандылына зыянны тийкудө. Иштепчилен пленка материалдарды топтоо жана чыгымдоодоо экологиялык кырдаал жакшырып, эдинин жана мал жандылынын ден соолтуунун кооппилегүү сакталат.

А.Альмов, "Бюджеттик процесстердәи

А.Альмов, "Бюджеттик процесстердәи

Төрттүү бағыт - Уйротуучу көргөзмө талаалардын уюштуруу. Ак - Коргон айыл аймактын 9 гектар

муниципалитеттүүлүк жемшигүүнүн мумкүнчүүлүк алат жу-

гыны 9 гектар - Най айыл айматынын 5 гектарында жемшигүүнүн мумкүнчүүлүк алат жу-